

B.Com. CBCS Pattern Semester-I
UCA1F01M - Compulsory Marathi-I

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/S/24/10634C

Max. Marks : 80

1. “मानसांनी, वाहनांनी, इमारतींनी गच्च भरलेल्या शहरात मी एकटाच आहे” असे लेखक उत्तम कांबळे का म्हणतात?

किंवा

लोकशाहीच्या यशस्वितेसाठी डॉ बाबासाहेब आंबेडकर कोणकोणत्या गोष्टींची आवश्यकता सांगतात? ते स्पष्ट करा.

2. ‘स्वप्नाची समाप्ती’ या कवितेतील आशय सौंदर्य उलगडून दाखवा. 15

किंवा

‘लेखनीच्या तलवारीने वैचारिक क्रांती करून नवा इतिहास घडवावा’ असे आवाहन कवयित्री उषाकिरण आत्राम का करतात?

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दांत लिहा. 15

गट ‘अ’

- क) गाडगेबाबांचे अंधश्रद्धा निर्मूलनाचे कार्य स्पष्ट करा.
ख) सर्वसामान्य जनतेला विज्ञानाच्या बदलत्या काळाची चाहूल लागली पाहिजे. असे जयंत नारळीकर का म्हणतात?
ग) गोलवाडीच्या मालनबाईने कचरूला कशी मदत केली?

किंवा

गट ‘ब’

- च) ‘अखेरचे कीर्तन’ या पाठाद्वारे संत गाडगेबाबा यांचे शिक्षणाविषयी विचार स्पष्ट करा.
घ) ‘विज्ञानयुगात भारत’ या पाठाच्या आधारे भारताच्या विज्ञानविषयक प्रगतीचा आढावा घ्या.
ज) ‘कचरू’ ला शाळेत कोणता अनुभव आला? हे पाठाच्या आधारे स्पष्ट करा.

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दांत लिहा. 15

गट ‘क’

- त) संत ज्ञानेश्वरांनी पसायदानात संताचा महिमा कश्याप्रकारे वर्णन केलेला आहे?
थ) कवी केशवसुतांच्या मते, जग बदलण्याचे सामर्थ्य कशात आहे? कवितेच्या आधारे थोडक्यात लिहा.

द) “धैर्यं दे अन् नम्रता दे. पाहण्या जे जे पहाणे. वाकु दे बुध्दीस् माझ्या, तप्त पोलादाप्रमाणे”
असे कवी का म्हणतात?

किंवा

गट 'ड'

- प) 'पसायदान' हा संपूर्ण मानवजातीच्या कल्याणाचा जाहीरनामा आहे' या विधानाचा परामर्श घ्या.
फ) विद्यार्थ्यांमध्ये असणाऱ्या श्रेष्ठ गुणांचे वर्णन कवीने केले आहे? ते स्पष्ट करा.
ब) 'भंगु दे काठिन्य माझे' या कवितेतून कवी बा. सी. मर्ढेकर यांनी कोणसे मागणे मागितले?
थोडक्यात स्पष्ट करा.

5. अ) पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दांत लिहा.

10

गट 'च'

- 1) भाषिक कौशल्य कोणती आहेत? ते स्पष्ट करा.
- 2) भाषेचे महत्व सांगा.

किंवा

गट 'छ'

- 3) परिणामकारक अभिव्यक्तीसाठी कशाची आवश्यकता असते?
- 4) मराठीतील वर्णविचार स्पष्ट करा.

ब) पुढीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

10

- 1) वाचनाचे प्रकार सांगा.
- 2) मातृभाषा म्हणजे काय?
- 3) 'देवनागरी लिपी'
- 4) 'देहबोली' म्हणजे काय?
- 5) स्वरांचे प्रकार सांगा.
- 6) सजातीय स्वर व विभाजित स्वर कशाला म्हणतात.
- 7) उष्मे किंवा घर्षक कशाला म्हणतात.
